

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ I „ROLNIK“

„Drwęca” wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,50 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza” Sp. z o. odp. w Nowemście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr,
na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100%, więcej.

Numer telefonu: Nowe Miasto 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza” Nowe Miasto-Pomorze.

ROK XIX

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, CZWARTEK, DNIA 11 MAJA 1939

N — Nr 56

Polska przygwaźdza fałszywe i wykręty niemieckie.

Jak brzmi memorandum rządu polskiego do Berlina?

Berlin, 5 maja. W piątek o godzinie 18 po południu charge d'affaires przy ambasadzie RP. w Berlinie radca Lubomirski udał się na Wilhelmstrasse, gdzie wręczył podsekretarzowi stanu Weizsäckerowi tekst odpowiedzi rządu polskiego na memorandum niemieckie, złożone w dniu 28 ub. m. w Warszawie.

Memorandum rządu polskiego brzmi, jak następuje:

1) Jak wynika z tekstu deklaracji polsko-niemieckiej z 26 stycznia 1934 r., jak również z przebiegu negocjacji, które poprzedziły jej zawarcie, deklaracja ta miała na celu położyć podwaliny pod nowe ukształtowanie się wzajemnych stosunków, przy oparciu się na następujących dwóch zasadach:

a) wyrzeczenie się użycia przemocy między Polską a Niemcami oraz

2) polubowne w swobodnej negocjacji załatwienie spornych kwestyj, które mogłyby wyłonić się w stosunkach między obu państwami.

Rząd polski tak stale rozumiał swe zobowiązania, wynikające z deklaracji. W tym duchu gotów był zawsze kształtować sąsiedzkie stosunki z Rzeszą niemiecką.

2) Rząd polski przewidywał od kilku lat, że trudności w wykonywaniu przez Ligę Narodów jej funkcji w Gdańsku stwarza sytuację niejasną, którą należy rozwinąć w interesie Polski i Niemiec. Od kilku lat rząd polski dawał do zrozumienia rządowi niemieckiemu, że należałoby w tej kwestii przeprowadzić szczerą rozmowę, jednakże rząd niemiecki uchylał się od tego, ograniczając się do stwierdzenia, że stosunki polsko-niemieckie nie powinny być przez sprawę gdańską narażane na trudności. Co więcej, rząd niemiecki niejednokrotnie udzielał rządowi polskiemu zapewnień w sprawie W. M. Gdańska. Wystarczy tutaj przytoczyć oświadczenie kanclerza Rzeszy z dnia 20 lutego 1938 r. Kanclerz publicznie w Reichstagu oświadczył na temat Gdańska, co następuje:

„Państwo polskie respektuje stosunki narodowe w tym państwie, a to miasto i Niemcy respektują prawa polskie. Tak udało się wyrownać drogę do porozumienia, które, wychodząc z Gdańska, dzisiaj pomimo usiłowań niektórych mściwców pokonuje dołało stosunek między Niemcami i Polską ostatecznie odrzucił i zamienił w szczerą i przyjacielską współpracę”.

Dopiero po wydarzeniach z września 1938 r. rząd niemiecki uczynił sugestie nawiązania rozmów polsko-niemieckich na temat zmiany sytuacji w Gdańsku i na temat dróg tranzytowych między Rzeszą a Prusami Wschodnimi. W związku z tym memorandum niemieckie z dnia 28 kwietnia 1939 r., powołuje się na sugestie uczynione przez ministra spraw zagranicznych Rzeszy w jego rozmowie z dnia 21 marca 1939 r. z ambasadorem polskim w Berlinie. W rozmowie tej ze strony niemieckiej położono nacisk na konieczność pośpiechu w załatwieniu tych spraw, co było warunkiem utrzymania w mocy przez Rzeszę całokształtu propozycji.

Rząd polski, ożywiony pragnieniem utrzymania dobrych stosunków z Rzeszą, jakkolwiek był zdziwiony nagłą formą przedstawienia tych propozycji i okolicznościami, w jakich zostały postawione, nie uchylał się od rozmów, uważając jednak, że żądania niemieckie w ich tak ujętej treści nie mogłyby być przyjęte.

Celem ułatwienia poszukiwań nad znalezieniem polubownego załatwienia sprawy rząd polski w dniu 26 marca br. sformułował na piśmie rządowi niemieckiemu swój punkt widzenia, stwierdzając, że przywiązuje pełne znaczenie do utrzymania dobrych stosunków sąsiedzkich z Rzeszą niemiecką. Polski punkt widzenia streszczał się w następujących punktach:

a) Rząd polski proponował wspólne zagwarantowanie przez Polskę i Niemcy odrębności Wolnego Miasta Gdańska, którego egzystencja opierałaby się na zupełnej swobodzie życia wewnętrznego miejscowej ludności oraz na zabezpieczeniu poszanowania praw i interesów Polski.

b) Rząd polski gotów był przestudiować z rządem niemieckim wszelkie dalsze uproszczenia dla osób przejeżdżających, jak też ułatwienia natury technicznej w transycie kolejowym i szosowym między Rzeszą niemiecką a Prusami Wschodnimi.

Rząd polski kierował się myślą uczynienia wszelkich możliwych ułatwień, któreby pozwoliły obywatelom Rzeszy przejeżdżać przez terytorium polskie tranzytem, możliwie bez żadnych przeszkód. Rząd polski podkreślał, że intencją jego jest najbardziej liberalne traktowanie dezyderatów niemieckich w tym zakresie, z jedynym zastrzeżeniem, że Polska nie może zrzec się suwerenności nad pasem terytorium, przez które przechodziłyby drogi tranzytowe. Wreszcie rząd polski zaznaczył, że jego stanowisko w sprawie ułatwień komunikacyjnych przez Pomorze zależy od stanowiska Rzeszy w sprawie Wolnego Miasta Gdańska.

Na swoje kontrpropozycje rząd polski nie otrzymał przez miesiąc formalnej odpowiedzi, aż dopiero w dniu 28 kwietnia br. dowiedział się z przemówienia kanclerza oraz z memorandum rządu niemieckiego, że sam fakt sformułowania kontrpropozycji, zamiast przyjęcia bez zmian i zastrzeżeń ustnych sugestji niemieckich, został uznany przez Rzeszę za odmowę rozmów.

Oczywiście negocjacje, w których jedno państwo formułuje żądania, a drugie ma być zobowiązane do przyjęcia tych żądań bez zmian, nie są negocjacjami w duchu deklaracji z 1934 r. ani nie są do pogodzenia z interesami żywotnymi i godnością państwa polskiego.

Należy przy tym zaznaczyć, że rząd polski nie mógł wówczas wypowiedzieć się co do poruszonych ogólnikowo w memorandum niemieckim, a sprecyzowanej w mowie kanclerza z 28 kwietnia br. gwarancji polsko-niemiecko-węgierskiej dla niezależności Słowacji, ponieważ propozycja tego rodzaju w tej formie nigdy mu przedtem nie została uczyniona. Zresztą trudno wyobrazić sobie, jak taka gwarancja dałaby się pogodzić z protektorem politycznym i wojskowym Rzeszy nad Słowacją, ogłoszonym na kilka dni przedtem, nim Rzesza niemiecka sformułowała swoje propozycje wobec Polski.

3) Rząd polski nie może zgodzić się z taką interpretacją deklaracji z 1934 r., która równałaby się wyrzeczeniu się prawa do zawierania umów politycznych z państwami trzecimi, a więc prawie wyrzeczeniu się niezależności polityki zagranicznej. Polityka Rzeszy niemieckiej w ostatnich latach wyraźnie na to wskazuje, że rząd niemiecki nie wyciągnął z deklaracji takich wniosków w stosunku do samego siebie. Zobowiązania, przyjęte publicznie przez Rzeszę wobec Włoch oraz umowa niemiecko-słowacka z marca 1939 r. są wyraźnymi wskaźnikami takiej właśnie interpretacji przez rząd niemiecki deklaracji z 1934 r. — Rząd polski musi tutaj przypomnieć, że w stosunkach z innymi państwami udziela i żąda pełnej wzajemności, jako jedynej możliwej podstawy normalnych stosunków między państwami.

Rząd polski odrzuca jako zupełnie bezpodstawne zarzuty niezgodności gwarancji polsko-angielskiej z paktem polsko-niem.

Rząd polski odrzuca wszystkie zarzuty co do rzekomej niezgodności wzajemnej gwarancji polsko-

angielskiej z kwietnią 1939 r. z deklaracją polsko-niemiecką z 1934 r.. Gwarancja ta ma charakter czysto obronny i nie czyni Rzeszy niemieckiej nie zagrażając, podobnie jak alians polsko-francuski, którego zgodność z deklaracją z 1934 r. Rzesza niemiecka uznała.

Jak z powyższego wynika, rząd Rzeszy nie miał żadnej podstawy do jednostronnego uznania za nieobowiązującą deklaracji z 1934 r., która była zresztą zawarta na lat 10, bez możliwości wypowiedzenia w ciągu tego okresu czasu.

Należy zaznaczyć, że uznanie za nieobowiązującą deklaracji z 1931 r. nastąpiło po uprzednim uchyleniu się strony niemieckiej od przyjęcia wyjątków co do zgodności gwarancji polsko-angielskiej z deklaracją z 1934 r., które rząd polski zamierzał udzielić przedstawicielowi Rzeszy w Warszawie.

Mimo, że rząd polski nie podziela poglądu rządu niemieckiego, iż układ z r. 1934 został przez Polskę naruszony, — to jednak, gdyby rząd niemiecki przywiązywał wagę do ponownego umownego uregulowania stosunków polsko-niemieckich na zasadzie dobrego sąsiedztwa, rząd polski gotów byłby tego rodzaju sugestie przyjąć z zastrzeżeniem swych zasadniczych uwag, zawartych powyżej w niniejszym memorandum”.

Memorandum rządu polskiego zatajone przed opinią niemiecką.

Berlin. Należy zwrócić uwagę na charakterystyczny fakt nieogłoszenia przez prasę niemiecką tekstu memorandum polskiego, złożonego Rzeszy, w przeciwieństwie do ogłoszenia w swoim czasie dosłownego tekstu memorandum niemieckiego, złożonego rządowi polskiemu.

Depesza Gminy Polskiej w Gdańsku do min. Becka.

Gdańsk. Zarząd Gminy Polskiej Związku Polaków w Wolnym Mieście Gdańsku wystąpił na ręce p. min. Becka depeszę następującej treści:

„Wieloletnia ludność polska Gdańska przesyła Panu Ministrowi wyrazy czci i słowa wdzięczności za stanowisko, jakie zajął Pan i cała Polska w sprawie Wolnego Miasta Gdańska.

Niech żyje wielka, silna i zjednoczona Polska!
(—) Gmina Polska Związku Polaków w Wolnym Mieście Gdańsku”.

Masowe dezercje z „Reichswehry” przez granicę do Polski.

Katowice. W ostatnich czasach bardzo często uciekają z Niemiec do Polski w pełnym rynsztunku żołnierze niemieccy, podając jako powód ucieczki bardzo złe traktowanie, głód, stosunki, panujące w armii niemieckiej itp., prosząc o pozwolenie pozostania w Polsce.

Na całym pograniczu coraz częściej zgłaszają się oni dobrowolnie na placówkach straży granicznej, składając tam swoją broń.

M. i. zgłosiło się na placówce straży granicznej trzech żołnierzy „Reichswehry”, którzy skarżyli się na złe traktowanie przez oficerów i podoficerów oraz wyśmiewanie ich uczuć katolickich. Żołnierze pochodzą z garnizonu, stacjonowanego w Olsztynie. Opowiadają oni m. in., że w ostatnich czasach oficerowie w pogadankach z żołnierzami przedstawiają stosunki w Polsce w najgorszym świetle.

Krwawe zajścia na ulicach Kłajpedy.

Kowno. Z Kłajpedy donoszą, że doszło tam do nowych rozruchów na tle braku środków żywnościowych.

Demonstrujących rozpędzili oddziały policyjne, aresztując 7 osób.

W kilka godzin zebrał się tłum przed prezydium policji, domagając się wydania aresztowanych. Doszło przy tym do starcia między tłumem a policją. Jest 16 tu rannych, w tym 1 policjant.

Jeden z rannych demonstrantów zmarł w szpitalu.

W Gdańsku bojkotują składki polskie.

Gdańsk. Po domach rozrzuca się ulotki, które w tłumaczeniu brzmią:

Rodaku! Czy wiesz, że właściciel składu... (tu następuje nazwisko) czuje po polsku, a nie widzi wszystkiego, co niemieckie? Gdańskimi guldenami popiera on akty terrorku, dokonywane na twych braciach i siostrach w Polsce.

Rodaku! Pomyśl o twych zagrożonych braciach i siostrach i w składzie tym nie kupuj!

Akcja kół hitlerowskich jest sprzeczna z zagwarantowanymi Polakom prawami w Gdańsku. Niewątpliwie nastąpi interwencja władz polskich.

Odpowiedzią na prowokacje gdańskie i niemieckie powinno być z naszej strony przeprowadzenie bezwzględnie bojkotu wszystkich przedsiębiorstw niem.-gdańskich w Polsce.

Rozruchy głodowe w Zagłębiu Saary

Wiadomość prasy angielskiej.

Prasa londyńska z poważnym „Times” na czele donosi, że w Zagłębiu Saary wybuchły poważne niepokoje. Przyczyną ich ma być brak środków żywności oraz zbyt długi czas pracy.

Sytuacja jest jakoby tak poważna, że do pomocy policji musiano odkomenderować wojsko.

Wielkie demonstracje antyniemieckie w Meksyku.

Meksyk. Podczas pochodu 1-szo majowego doszło tu do ostrych demonstracji antyniemieckich. — Grupa demonstrantów zebrała się przed gmachem niemieckiej firmy „A. E. G.” obrzuciła go kamieniami i usiłowała zerwać chorągiew ze swastyką.

W pochodzie 1-szo majowym brało udział 70.000 osób. Młodzież nosiła transparenty z napisami, zwróconymi przeciwko Hitlerowi, Mussolinemu, gen. Franco i cesarzowi japońskiemu. W pochodzie pierwszomajowym po raz pierwszy od wielu lat przeważały sztandary o barwach narodowych meksykańskich nad czerwonymi sztandarami.

Dr Schacht szuka nafty aż w Meksyku.

Waszyngton, 8. 5. W kołach tutejszych przemysłowców naftowych krąży pogłoski, jakoby w Meksyku przebywał dr Schacht w celu zawarcia między Meksykiem a Rzeszą umowy naftowej.

W pierwszych dniach czerwca ma być podpisany pakt niemiecko-włoski.

Rzym, 8. 5. „Messagero” donosi, że tekst paktu włosko-niemieckiego o charakterze politycznym i wojskowym zostanie szybko opracowany. Prawdopodobnie w pierwszych dniach czerwca min. Ciano i v. Ribbentrop spotkają się ponownie celem podpisania tego paktu.

Brutalne napady Niemców

na budynki polskie na Śląsku Opolskim.

Berlin. Według doniesień prasy polskiej, na Śląsku Opolskim i na pograniczu wybito szyby w następujących miejscowościach: w Banku, w Złotowie na pograniczu, w Wójtowej wsi pod Opolem, na Śląsku w mieszkaniach kilku Polaków, w Imlenicy na Śląsku w szkole polskiej.

Niemcy wywożą Czechów do Prus Wschodnich.

Bydgoszcz. Przez dworzec w Chojnicach przejechał do Prus Wschodnich transport Czechów, składający się z około 500 ludzi.

Jak wiadomo, Niemcy po zajęciu Czechosłowacji wysyłają rodziny czeskie w głąb Trzeciej Rzeszy, a szczególnie do Prus Wschodnich.

Pakt angielsko-turecki został ogłoszony w poniedziałek.

Stambuł. Dziennik „Akham” przynosi telegram z Ankary o tym, że angielsko-tureckie rokowania zakończyły się osiągnięciem zupełnego porozumienia, gwarantującego trwałe pokój na wschodzie morza Śródziemnego.

Konsulat czesko-słowacki w Krakowie złożył 500 zł na FON

Kraków. Konsulat czesko-słowacki w Krakowie urządził wśród obywateli czeskich i słowackich, zamieszkałych w Krakowie, wśród których znajduje się też wielu uchodźców, zbiórki na FON. Do swej ofiary dołączył konsulat pismo, w którym m. l. napisano: „W chwili, gdy wszyscy uczeni Polacy składają według swych możliwości dary na obronę przedwrotniczą Polski, zgłasza się ze swą ofiarą również konsulat czesko-słowacki w Krakowie. Z sumy, zebranej swego czasu na obronę państwa czesko-słowackiego, ofiaruje konsulat 500 zł — świadom tego, że obrona Polski jest również obroną narodu i państwa czesko-słowackiego...”

Dalej konsulat zaznacza, że ta mała suma ma być symbolem „głębokich i prawdziwych sympatyj dla bratniego narodu polskiego” i że w dniu święta narodowego polskiego urządził zbiórki wśród Czechów, zamieszkałych w Krakowie, na cele dobrobytu Polski, aby wzmocnić „więzy braterstwa z narodem polskim, dla którego ma podziw i miłość”.

Piękny gest słowackiego druciarza. Złożył pieniądze na obronę Polski, a w razie potrzeby złoży życie.

Dymitr Vojar, Słowak, z zawodu druciarz, obywatel republiki słowackiej, zamieszkały w Olszynie pow. chrzanowskiego, złożył osobiście na ręce starosty powiatowego w Chrzanowie na Fundusz Obrony Narodowej ze swych skromnych oszczędności w gotówce kwotę 50 zł, załączając do ofiary następujące pismo:

„Jakkolwiek z obywatelstwa Słowak, czując się jednak duchem Polakiem i mieszkając wśród społeczeństwa polskiego w Olszynie gminy Babice, pow. chrzanowskiego — składam na FON na ręce Pana Starosty kwotę złotych 50 jako dar.

Łączę się równocześnie z całym narodem polskim oraz z naczelnym wodzem sił zbrojnych marszałkiem Smigłym Rydzem w dziele wzmocnienia obronności kraju i nawet jako obywatel jestem gotów stanąć na rozkaz naczelnego wodza w obronie Polski, która stała się dla mnie prawdziwą drogą i drogą mi ojczyzną.

(—) Dymitr Vojar.

Zmiana ustawy o neutralności

odpowie Roosevelt na mowę Hitlera.

Waszyngton. Koła, zbliżone do Białego Domu, oświadczyły, że prezydent Roosevelt nie będzie prowadził polemiki z Hitlerem w przemówieniach, bądź w orędziach publicznych.

Rząd podjął wysiłki w celu spowodowania uchwalenia rewizji ustawy o neutralności w kierunku, wskazanym już przez prezydenta w jego orędziu do kongresu, tj. w kierunku dania rządowi Stanów Zjednoczonych jak największej swobody działania.

Sukces Roosevelta w parlamencie.

Waszyngton. Izba reprezentantów odrzuciła 264 głosami przeciwko 128 propozycję republikanów, zmierzającą do udaremnienia przeprowadzenia proponowanej przez prezydenta Roosevelta reorganizacji władz administracyjnych. Głosowanie to stanowi zwycięstwo demokratów i umożliwi unowocześnienie administracji.

Milion żołnierzy liczyć będzie armia angielska jeszcze w tym roku.

Londyn. Rzeczoznawcy wojskowi Anglii patrzą optymistycznie na wzrost brytyjskiej siły zbrojnej.

Według obliczeń fachowców efektywnej wszelkiego rodzaju wojsk, a więc regularnych, ochotniczych oraz powstających z przymusowego zaciągu osiągną z końcem br. poziom 1 miliona żołnierzy, a w ciągu 2-ech lat stały poziom 1,3 milionów. Tym samym Anglia znajdzie się w rzędzie wielkich mocarstw wojskowych.

Niesłychane kłamstwa propagandy niemieckiej o starości powiatu brodnickiego.

„Ilustr. Kurier Codzienny” nr. 125 donosi z Berlina w artykule pt. „Niewiarygodne” i — idiotyczne... co następuje:

Niemieckie Biuro Informacyjne ogłasza mnóstwo kłamliwych wiadomości o rzekomym prześladowaniu i szykanowaniu Niemców w woj. pomorskim. Szczytem idiotycznych wymysłów oficjalnej agencji niemieckiej jest np. następująca wiadomość: 31 marca (później poprawiono tę datę na „niedawno”) mlano sprowadzić młodzież z Grajowic (?) w pow. brodnickim do Brodnicy. Miejscowy starosta wygłosił pono przemówienie, w którym powiedział mł., że Niemcy stracili w Polsce prawa (!) i każdy może z nimi robić, co mu się podoba (!!). Niemców można nawet zabijać (!!) i nikt nie będzie poślagnany za to do odpowiedzialności.

Agencja niem. zaopatrzyła tę wiadomość tytuł.: Niewiarygodne, ale przecież prawdziwe. Rzeczywiście niewiarygodne i całkiem na pewno idiotyczny wymysł niemieckiej agencji”.

Francja zawsze poprze Polskę.

Agencja Havasa w komunikacie, wydanym wczoraj stwierdza, że koła miarodajne francuskie uważają za stosowne przypomnieć na nowo w sformułowaniu jak najbardziej sprecyzowanych stanowisko Francji wobec Polski, stanowisko, które już było sprecyzowane w sposób, nie pozostawiający miejsca na żadne wątpliwości przez premiera Daladiera w jego ostatniej deklaracji, wygłoszonej w imieniu rządu i przez min. Bonnetta w czasie jego ostatniego wystąpienia przed komisją spraw zagranicznych Izby.

Według brzmienia tych deklaracji Francja stanie u boku Polski za każdym razem, gdy interesy żywotne Polski będą wchodzić w grę, o czym rząd polski ma prawo wydawać sąd.

Rozbiła się rokowań serbsko-chorwackich.

Zagrzeb. Agencja Havasa donosi: Organ chorwackiej partii chłopskiej „Hrvatski Dnevnik” wydał dodatek nadzwyczajny, w którym donosił, że porozumienie serbsko-chorwackie zostało odrzucone.

Dr Maczek zwołał posłów chorwackich w celu złożenia im sprawozdania z rozbiła się rokowań, rozpoczętych 3 kwietnia br. oraz rozważań następstw ich niepowodzenia.

Pół miliona górników strajkuje.

W Stanach Zjedn. węgla starczy zaledwie na 3 tygodnie.

Nowy Jork. W Stanach Zjednoczonych w stanie Pensylwania wybuchł wielki strajk górników węglowych, który, rozszerzając się coraz bardziej, objął już pół miliona górników.

Wódz armii litewskiej w Warszawie

We wtorek przybył do Warszawy dowódca armii litewskiej gen. Rasztikis. Pobyt gen. Rasztikisa potrwa 2 dni. W kołach litewskich utrzymują, że wizyta ta ma być przygotowaniem gruntu pod podpisanie polsko-litewskiego paktu o nieagresji.

Krzyż i Medal Ochotniczy.

Dn. 8 bm. senacka Kom. Wojskowa uchwaliła z poprawkami projekt ustawy o Krzyżu i Medalu Ochotniczym za wojnę. Odznaczenia te będą mogli otrzymać ochotnicy lat 1918—1921, którzy nie tylko walczyli na froncie, ale conajmniej przez 6 miesięcy pełnili służbę instruktorską.

Nowa linia kolejowa Bydgoszcz—Gdynia.

Bydgoszcz ma obecnie dwa połączenia z Gdynią. Jedno przez Łaskowice—Gdańsk, drugie przez Kościerzynę. Obydwie jednak linie są niewystarczające. Dlatego też projektuje się budowę nowej linii Bydgoszcz, Koronowo, Czersk i Wejherowo.

GROTA POTĘPIENIA.

POWIEŚĆ

14

(Ciąg dalszy.)

Po przybyciu mlecznika rozpoczęła się zaraz wczoraj. Ze względu na to, że nazajutrz trzeba było być rychło na nogach, uczta nie trwała zbyt długo.

Z pierwszym braskiem zanucili strzelcy pod zamkowymi oknami pieśń myśliwską: „Wstawcie bracia, bo już słońce wstaje!” Na to hasło powiadali myśliwi na przygotowane konie — trąbka zagrzmiała, most opadł i cały orszak ruszył ku kniel.

Mlecznik ze stolnikiem wyprzedzili orszak.

Grota potępienia leżała nad drogą przy lesie. Myśliwi musieli koniecznie tędy przejeżdżać.

Mlecznik ze stolnikiem pierwsi dojeżdżali i obaj ciekawie przypatrywali się miejscu, o którym tyle dziwnych krążyło wieści.

— Oto owa grotta potępienia! — rzekł pierwszy stolnik, wskazując ręką, — słyszałeś, panie

mleczniku, co o tej grocie rozpowiadają?

— Słyszałem, — odpowiedział mlecznik, — słyszałem już przed wielu laty. Nie wierzyłem temu i nie wleżę. Wczoraj jednak stało się tu coś takiego, co mnie istotnie wprowadziło w zdziwienie.

Stolnik ciekawie spojrział, a mlecznik ciągnął dalej:

— Droga moja tędy wypada. Otóż jadąc wczoraj w najlepszej myśli, nagle właśnie przed grotą spadło mi koło. Zdziwiłem się, bo wóz mój przecież nie gruchot. Pachołcy zeskoczyli, ale koło jakby przepadło. Latarnie się świeciły, jednak koła znaleźć nie było można. Czy czary, czy co? Westchnąłem do Boga, a w tym samym momencie zjawił się człowiek, dziwnie ubrany, trzymał koło w ręku, bez prośzenia podniósł karękę ze mną razem i wprawił koło jak najlepszy rzemieślnik. Stało się to tak nagle, niespodzianie, że nie mogłem z początku ani słowa wymówić, a gdy zdołałem zapytać, już widziałem nikto. Długi czas stałem, nie śmiąc dać znaku do odjazdu, a no-we zjawisko przejęło nas dreszczem: gdzieś spod

ziemi usłyszałem jakiś plsk czy gwizd — głos rzewny, prześlągły. Przeżegnałem się, słudzy tak samo i pędem odjechałem. Proszę mi teraz wytłumaczyć te wypadki, panie stolniku! Rozum mój nie wystarcza na zbadanie tego zjawiska.

Stolnik nie na to nie mógł odpowiedzieć, ujechali więc kawał drogi w milczeniu.

— Powiadają, — rzekł nareszcie stolnik, — że przed laty straszno w tym miejscu. Czy to prawda, nie moją rzeczą dochodzić. Muszę jednak powiedzieć, że w okolicy naodwrot stracha wkrzeszono. Opowiadają, że widują po nocy jakąś postać pod dębem, a nawet również owe tony słyszano. Rzecz tę jednak trzeba zakończyć. Grotę rozwalę, a dąb zetnę i tak raz na zawsze usunę przyczynę baśni.

— Nie, nie! — przerwał mu mlecznik szybko, — daj waszmość spokój, przynajmniej ja tego nie zrobiłbym. Wczorajsze zajęcie utkwilo mi za bardzo w pamięci, abym mógł się odważyć... ale — no! Waszmość najlepiej będzie wiedział co czynić. Proszę tylko, panie stolniku, abyś tymczasowo milczał o tym, com powiadał. C. d. n.

Spęd bekonów w Nowym Mieście

odbędzie się w poniedziałek, 15 maja o g. 6 rano, jak następuje: Zajączkowo, Samplawa, Tylice, Gryżliny, Kamionka, Kurzętnik, Gwiżdżny, Rakowice, Marzęcie, Jamielnik, Lub. Brzoście, Skarlin, Wawrowice, Radomno, Nowe Miasto, Mikołajki, Bagno, Bratlan, Nowy Dwór, Boleszyn, Mroczno, Mroczenko, W. i M. Bałowski, Tylice.

Spęd bekonów w Lubawie

odbędzie się w poniedziałek, 15 maja o g. 6 rano, jak następuje: Targowisko, Zielkowo, Władki, Grodziczno, Grabowo, Gierłoż Polska, Świniarz, Rumienica, Bysswald, Złotowo, Omule, Kazanice, Dębnie, Ostaszewo, Zajączkowo, Bratlan, Rakowice, Rożental, Tuszewo, Czerlin, Prątnica, Jeglia, Kieplany, Zwiniarz, Tylice, Rumian, Samplawa, Lubawa, Lubstyanek. Instruktor hodowlany.

WIADOMOSCI

Nowe Miasto Lub., data 10 maja 1939 r.

Kalendarzyk. 10 maja, środa, Izydora oracza.
11 maja, czwartek, Mamerta b.w.
Wschód słońca g. 3 - 52 m. Zachód słońca g. 19 - m 12.
Wschód księżycy g. 00 - 25 m. Zachód księżycy g. 10 - m 12.

Mija termin zgłaszania praw do renty starczej.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadamia, że z dniem 11 maja 1939 roku upływa pięcioletni okres przedawnienia roszczeń o renty starcze dla osób, które ukończyły 65 lat życia przed 12 maja 1934 roku i posiadały wtedy co najmniej 40 miesięcy ubezpieczenia emerytalnego pracowników umysłowych, a więc uzyskali na tej podstawie prawo do renty starczej, lecz roszczenia o tę rentę dotychczas nie wniosli.

W razie wniesienia przez wymienione osoby roszczeń o rentę starczą po 11 maja br. nastąpi odmowa tych rent z powodu przedawnienia.

Osoby, które uzyskały prawo do renty starczej po dniu 11 maja 1934 roku tj. po tym dniu ukończyły 65 lat życia i uzyskały 60 miesięcy ubezpieczenia, powinni zgłaszać roszczenia o renty starcze w ciągu 5 lat o uzyskania prawa do renty. Na przykład jeśli osoba uzyskała prawo do renty starczej (miała 65 lat i 60 miesięcy ubezpieczenia) w marcu 1935 roku, powinna zgłosić roszczenia o rentę najpóźniej w lutym 1940 roku.

Roszczenia o rentę należy zgłaszać do Ubezpieczalni Społecznej, która udziela również wszelkich wyjaśnień w tych sprawach.

Fundusz Obrony Narodowej

komunikuje, co następuje: Ministerstwo Poczt i Telegrafów zwolniło wszelkie przesyłki wartościowe na FON od opłat pocztowych. Przesyłki te winny być przesłane opakowane oraz zaopatrzone w napis: „Dar na FON”. Adresować należy je do Ministerstwa Spraw Wojskowych, Biuro Budżetowe, Warszawa 11.

Przedmioty wartościowe: złoto, srebro, waluty obce itp. dary na FON składać można również osobliście w Biurze Budżetowym MS Wojsk. ul. 6 Sierpnia 3, pokój 282, w godzinach od 8 do 14 i pół, w soboty do godz. 13.

Natomiast zamówienia na sprzęt i materiał uzbrojenia, na rzecz Funduszu Obrony Narodowej, przyjmuje Sekretariat FON, ul. Marszałkowska 17, który udziela również wszelkich informacji, dotyczących realizacji darów na Fundusz Obrony Narodowej. Telefon Sekretariatu 7-25-15.

Z miasta i powiatu.

Okręgowy bieg na przełaj w Toruniu.

Komenda Powiatowa PW podaje do wiadomości, iż w dn. 14 maja br. odbędzie się w Toruniu okręgowy bieg na przełaj na odległość 6 km dla zawodników, którzy w powiatowym biegu na przełaj zajęli czwarte miejsce.

Z terenu powiatu lubawskiego na zawody wyjeżdżają: Nowokowski Kazimierz, Martysiński Kazimierz i Szpilewski Bronisław (Szk. Podof. dla Małolatk w Lubawie), Wolff Edmund i Zieliński Antoni (ZS - Jamielnik), Barański Fr. (Liceum - Nowe Miasto), Szczepański Ludwik (ZS - Nowe Miasto), Ługiewicz Miecz. (Szkoła Doksz. - Lubawa), Chyliński Kazimierz („Sokół” - Nowe Miasto), Wolgemuth Bron. (ZHP - Lubawa).

Wszyscy wyżej wymienieni zawodnicy startują jako reprezentacja pow. lubawskiego. Dokładna data wyjazdu, godzina i miejsce startu podane będą dodatkowo. Zawodnicy wyjadą na koszt Powiatowego Komitetu WF i PW. Zawodnicy, którzy na okręgowym biegu na przełaj zajmą 15 pierwszych miejsc, startować będą w dniu 21 maja w Warszawie w centralnym biegu na przełaj.

Jeśliby któryś z zawodników nie mógł wyjechać, winien niezwłocznie zawiadomić Powiatową Komendę PW celem wystąpienia zastępcy.

Plan gminnych świąt PW i WF na terenie pow. lubawskiego w 1939 r.

Wzorem ub. roku odbędą się na terenie powiatu w miesiącach maju i czerwca br. gminne święta PW i WF według poniższego planu.

14 maja w Łąkorzu dla gmin Łąkorz i Krotoszyń,
18 maja w Nowym Mieście dla gmin Nowe Miasto-wieś, Marzęcie i Kurzętnik,
21 maja w Grodzicznie dla gmin Grodziczno i Mroczno,
29 maja w Lubawie dla Lubawy i gmin Lubawa-wieś, Prątnica i Rożental,
4 czerwca w Skarlinie dla gminy Nowy Dwór Brat.
11 czerwca w Nowym Mieście powiatowe święto PW i WF.

Ćwierć miliona zł na Pożyczkę Przeciwn. z powiatu lubawskiego.

Nowe Miasto. Subskrypcja Pożyczki Przeciwn. w naszym powiecie dała, jak dotąd 246.160 zł. Dojście jeszcze pewna suma złożona przez rolnictwo, któremu wpłatę z powodu przedwzrostu odroczone. Poza tym spółki okoliczne z powiatu subskrybowały w swej centrali, tak iż ogólna kwota przewyższa sumę 250 tys. zł.

Wynik taki uważać należy za wielce dodatni, jeżeli się zwąży, że powiat nasz nie posiada prawie żadnych stłkanych placówek przemysłowych ni handlowych, a lwia część mieszkańców to zubożała rolnicy. Ludność powiatu lubawskiego znów dała dowód swego patriotyzmu.

Przebrukowanie Rynku.

Nowe Miasto. We wtorek, dn. 9 bm. odbyło się w sali postępczej Rady Miejskiej zebranie właścicieli domów przy Rynku, którym p. burmistrz Wachowiak zakomunikował m. in. o otrzymaniu przez miasto i Wydział Powiatowy subwencji w sumie 40.000 zł z Fund. Pracy na roboty publiczne w maju i czerwcu. Suma ta przeznaczona będzie na uporządkowanie bruku na Rynku.

Równocześnie z przebrukowaniem Rynku i położeniem nowych chodników nastąpi też skanalizowanie wody deszczowej oraz zlikwidowanie pozostałych jeszcze schodów na chodnikach. Roboty, na które czekano od wielu lat, rozpoczęły się wreszcie dziś, dn. 10 bm.

PROGRAM

obchodu uroczystości żałobnej w czwartą rocznicę śmierci 1-go Marszałka Polski J. Piłsudskiego.

W dniu 12 bm. przypada 4-ta rocznica zgonu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Powyższa uroczystość żałobna odbędzie się w naszym mieście według następującego programu:

W dniu 11 maja od godziny 7ej do 8ej wieczorem wywieszenie flag państwowych, opuszczonych do połowy masztu i przewiązanych krepą na wszystkich budynkach.

W dniu 12 maja o godzinie 8,30 uroczysta Msza żałobna w kościele parafialnym, w której biorą udział przedstawiciele władz oraz organizacje PW i WF i społeczne ze sztandarami.

O godzinie 20-tej zbiórka wszystkich organizacji PW i WF oraz społecznych na dziedzińcu Szkoły Powszechnej.

O godzinie 20,15 wymarsz na Rynek.

O godz. 20,40 bicie dzwonów i syrena jako zapowiedź zbliżającej się chwili zgonu Marszałka.

O godz. 20,44 zapalenie stosu, o godz. 20,45 do 20,48 chwila ciszy, której zakończenie ogłosi bicie dzwonów i syrena. Godz. 20,50 odczytanie wyjątków a dzień marsz. Piłsudskiego. Godz. 20,55 odprowadzenie modlitwy wieczornej.

Apelują, by udział miejscowego Społeczeństwa, a w szczególności organizacji PW i WF, w tej uroczystości był jak najliczniejszy. Burmistrz: (-) Wachowiak.

„Baron Cygański” operetka Jana Straussa.

Data 11 maja w Dałdowie w sali hotelu „Masowia”, 13 maja w Lubawie w Hotelu pod Orłem, a 14 bm. w sali Hotelu Centralnego w Nowym Mieście odbędzie się przedstawienie nadzwyczaj melodyjnej i najpopularniejszej operetki Jana Straussa „Baron Cygański”. Obsada została starannie dobrana. W roli Saffi wystąpi gwiazda na firmamencie operetki, primadonna opery poznańskiej oraz scen stołecznych pani Maryla Nochowicz. Partnerem jej będzie ulubieniec publiczności p. stan. Winiecki, Hamor reprezentować będzie król komików p. Bolesław Folański. W innych rolach Hanka Dobrzanka, Karol Koszala, W. Kędzierski, Frankowski i inni. Zespół liczy 25 osób. Za poziom i pierwszorzędne wykonanie ręczy dyr. Zygm. Wojciechowski, który dziękuje batutę.

„Baron Cygański” grany wczoraj jest przy szczególnie wypełnionych publicznością salach.

Specjalne przedstawienie dla młodzieży o godz. 16 „Kra-kowiaci i Górale” Kamieńskiego ze śpiewami i tańcami.

Teatr Ziemi Pomorskiej

wystawił we wtorek w Nowym Mieście komedię Kiedrzyńskiego pt. „Życie jest skomplikowane”. Sztukę tę nie tak znów skomplikowaną odegrał znakomicie cały zespół aktorów, wywołując chwilami huragany śmiechu na widowni. Wprost po mistrzowsku odtworzyli swe role przede wszystkim p. Dowmunt w roli szewca pfiakosy, wzbudzając powszechną wesołość, dalej p. Gołaszewska jako córka jego, a sekretarka adw. Ornłowicza (p. Butrym), p. Wasilewski jako Czupurek, terminator szewski, robiący zawrotną karierę, p. Wilkoszewska jako dama o dużym tupecie, p. Dowmuntowa — żona szewca i wreszcie masażystka zyciowa Rogojewski w interpretacji p. Krzyżskiego, którego rola wyszła nieco słabiej. Przyznać trzeba, że jedynie świetna gra artystów zapewnia tej sztuce powodzenie.

Polecałoby się w przyszłości punktualnie rozpoczęcie przedstawienia.

Wykaz konkurencji sportowych na gminnych świątkach PW i WF.

Miasto: Siatkówka i koszykówka dla mężczyzn, sztafeta 4 x 100 olimpijska (800 - 400 - 200 - 100) skoki wzwyż, w dal, pchnięcie kulą, bieg 100 m. — Siatkówka dla kobiet, sztafeta 4 x 75 dla kobiet, skoki w dal, pchnięcie kulą 4 kg., bieg 60 m dla kobiet. Gry sportowe „w 2 ognie” dla dzieci szkolnych.

Wieś: Siatkówka dla mężczyzn i kobiet, „w 2 ognie” dla dzieci szkolnych, skoki w dal, pchnięcie kulą dla mężczyzn i kobiet, bieg 100 m dla mężczyzn, bieg 60 m dla kobiet.

Sprawozdanie kasowe z zawodów strzeleckich odbytych w dniu 3 maja br. w Nowym Mieście.

Dochód:
Opłaty ze strzelanie z 4 karabinków małokalibr. 174,50 zł
Opłaty za strzelanie z 4 wiatrówek 81,30 zł
Dary gotówkowe 80,— zł
razem 335,80 zł

Rozchód:
Koszty zamówienia amunicyj 36,30 zł
Za bolce, tarcze itp. do wiatrówek 11,95 zł
Koszty urządzenia wystawy 7,10 zł
Koszty utrzymania orkiestry 8,— zł
Koszty reklamy i robocizny przy urządzeniu stanowisk strzelniczych 9,60 zł
Koszty zakupu 6 nagród (30 nagród darowano) 62,— zł
razem 134,95 zł
Czysty dochód 200,85 zł

Kwotę 200,85 zł przekazał organizatorzy zawodów — Zw. Powst. Wlkp. — na Fundusz Obrony Narod.

Na cele oświaty żołnierza.

Nowe Miasto. Najważniejszym celem Polak. Białego Krzyża jest współpraca z wojskiem nad zwalczaniem analfabetyzmu. Co roku zastępy żołnierzy opuszczają szeregi wojska z ukończoną szkołą początkową. W razie wojny Czerwony Krzyż zajmie się ratownictwem fizycznym, Białe Krzyż natomiast będzie musiał podtrzymywać na duchu walczącego żołnierza.

Na terenie naszym tydzień P. B. K. rozpocznie się w dn. 10 bm. Kulminacyjnym jego punkt — to dzień 18 bm. W dniu tym, który będzie zarazem przeglądem dorobku młodzieży na polu wychowania fizycznego („gminne święto p. w. i w. f.”), P. B. K. urządza szereg imprez, z których czysty zysk przeznacza się na cele P. B. K., przy czym sprowadzany jest udział orkiestry wojskowej z Brodnicy.

M. in. projektuje się urządzenie koncertu na Rynku, zbiórki ulicznej, a przede wszystkim efektownego pokazu tańców polskich w pięknych strojach ludowych. Szczególnie impreza ta dzięki starannemu przygotowaniu i doskonałemu wykonaniu przez uczniów i uczennice Gimnazjum i Liceum Państw. winna się cieszyć szerokim poparciem. Szczegółowy program imprez PBK. podamy w nast. nrach.

Osadzenie w więzieniu awanturników.

Nowe Miasto. W tut. więzieniu osadzono Leona Markuszewskiego i Stan. Ślęga za awanturniczenie się w pijanym stanie, stawianie oporu i znieważenie policyjki oraz wywołanie zbiegowiska.

Agitacja nie na czasie.

Lipinki. Niedawno bawił tu pp. Kochanowski z Montowa, Komassa i Szczerbicki z Nowego Miasta i urządzili zebranie, którego celu nikt nie znał. Pp. Kochanowski i Komassa wygłosili na nim przemówienia, w których podkreślali

Jeszcze w sprawie niedzielnych wyborów do rad gminnych.

Nowe Miasto. Jak się dowiadujemy, termin głosowania do rad gminnych w naszym powiecie został przesunięty o jeden tydzień, tj. na dzień 14 maja br. Z kilku stron donoszą nam, jakoby wyborcy otrzymali informacje, że na liście kandydatów do rad gminnych można wypisać tylko kilka nazwisk kandydatów. Informacje takie są błażmutne. Na liście kandydatów do rad gminnych winna się znajdować podwójna ilość nazwisk w stosunku do ilości mandatów do obsadzenia. A więc, jeżeli w gminie ma być wybranych 12 radnych, lista zawierać musi 24 nazwiska kandydatów, a jeżeli 16, to 32, a jeżeli 20, to 40.

Kartki do głosowania natomiast powinny zawierać tylko tyle nazwisk, ile jest do wybrania radnych. W razie potrzeby szczegółowymi informacjami służy w sprawie wyborów do rad gminnych Sekretariat Stron Narod. obwodu nowomiejskiego w Nowym Mieście (lokal „Drwęcy”) i obwodu lubawskiego w Lubawie (lokal p. Leona Szulca).

wartość naszej armii, około której jednoczy się Naród i konieczność subskrybowania pożyczki lotniczej, co nie wywołało oczywiście zastrzeżeń.

Dopiero osławiony p. Szczerbicki, którego „przemówienie”, było stekiem nonsensów, rozpoczął propagandę „Ozonu”. Niepotrzebnie się jednak fatygował — efekt bowiem jego zabiegów był opłakany; ani jeden z obecnych nie podpisał deklaracji „Ozonu”.

Nasuwa się pytanie, kto upoważnił p. S. do szerzenia agitacji partyjnej pod osłoną hasła subskrypcji pożyczki obrony przeciwlotniczej.

Skandal, który należy usunąć.

Czterywóki. Stan zabudowań tuł. nadgranicznej majątkości, a zwłaszcza stodoły jest fatalny, z daleka np. widać b. liczne otwory od masowo wyrzucanych desek.

Najwyższy czas, by władze włączyły w ten stan rzeczy, który jest wymarzoną atutem dla tendencyjnej i zwykle kłamliwej propagandy niemieckiej. Charakterystyczne, że parceluje się pobliiski wzorowo zagospodarowany majątek Sędzice, a nie skandalicznie zaniedbane Czterywóki.

Z Pomorza.

Samobójstwo.

Szczuka, pow. brodn. W dniu 8 bm w godz. rannych dokonano zamachu na swe życie przez wypicie esencji octowej zatrudniona w charakterze służącej u rolnika Aleksandra Romana 18 letnia Marta Fodorowiczówna. F. udała się rano do stajni, dokąd po dokonaniu doju wróciła z butelką esencji octowej, zabranej z kuchni chlebodawcy. Po wypiciu zawartości F. straciła przytomność. Przetransportowano ją natychmiast do szpitala pow. w Brodnicy, gdzie niebawem zmarła. Przyczyna zamachu na życie młodej kobiety nie została na razie wyjaśniona. Dochodzenia w toku.

Ziemianie!

Mając na względzie troskę o zapewnienie możliwości najliczniejszego i najwydatniejszego udziału ziemiaństwa w subskrypcji pożyczki na cele lotnictwa wojskowego oraz zdając sobie w pełni sprawę z tego, że w obecnie trudnym, przednowkowym okresie nie wszyscy mogli spełnić swój obowiązek wobec państwa — bądź nie subskrybowało w tej wysokości, jak to ustaliły normy, względnie osobiste przagnienia — przeto w porozumieniu i za zgodą Ministerstwa Skarbu komunikuje, że dodatkowo w terminie między 5 a 15 maja br. Centrala i wszystkie Oddziały Państwowego Banku Rolnego przyjmować będą deklaracje, zobowiązujące do wykupienia obligacji Pożyczki Przeciwn. w całości gotówką w terminie ulgowym między 5 a 15 października br.

Tadeusz Kochanowski,
prezes Sekcji Ziemiańskiej pow. Lubawa.

RUCH TOWARZYSTW

Zebranie uczestników strajku szkolnego z lat 1906-7

Nowe Miasto. Data 16 bm. o godz. 11 tej przed poł. odbędzie się w lokalu Hotelu Centralnego zebranie uczestników strajku szkolnego z lat 1906-7 koła Nowe Miasto Lub. Porządek obrad będzie podany na zebraniu, m. in. sprawozdanie delegata z walnego zjazdu w Grudziądzu, wręczenie dyplomów, jak i też ważna sprawa ewt. przystąpienie do Związku Niepodległościowców Pomorskich. Przybycie wszystkich członków obowiązkowe.

Zarząd.

Ks. Józef Dembleński, prezes Leon Knorps, sekretarz.

Baczność, Westfalczy!.

Nowe Miasto. Zebranie Koła Związku Obrony Praw Górnik Westfalii i Nadrenii na powiat lubawski odbędzie się w niedzielę, dn. 14 maja 1939 r. w lokalu p. Serożyńskiego, Rynek zaraz po sumie, tj. o godz. 12,30.

O liczny udział pros!

Zarząd.

Baczność, Hallerczycy!

Nowe Miasto. W niedzielę, dnia 14 bm. odbędzie się zebranie organizacyjne Hallerczyków o godz. 12 w lokalu p. Serożyńskiego, o godz. 13 zebranie konstytucyjne. Przybycie wszystkich Hallerczyków dla własnego dobra konieczne. Za tymczasowy zarząd Ławniczak.

ZEBRANIA KOLEK ROLNICZYCH

Nowe Miasto. Zebranie Koła Roln. odbędzie się w piątek, 12 bm. o g. 10. Na zebraniu obecny będzie pow. Instruktor. Ważne sprawy do omówienia. O liczny udział pros!

Zarząd.

Związek Weteranów Powstań Narod. Koło Nowe Miasto Lub.

Zaprasza się wszystkich członków koła na zebranie, które odbędzie się w lokalu p. J. Rogowskiego Hotel Centralny w dniu 14 bm. o godz. 13. Uprasza się wszystkich członków o konieczne przybycie.

Zarząd.

Bratlan. Zebranie Koła Roln. odbędzie się w niedzielę, dnia 14 bm. o godz. 17.
Ze względu na bardzo ważne sprawy, proszę o liczne i punktualne przybycie wszystkich członków.

Sejm uchwalił pełnomocnictwa jednogłośnie bez dyskusji.

Na wtorkowym posiedzeniu, które trwało za ledwie 25 minut, Sejm uchwalił jednogłośnie i bez dyskusji projekt ustawy o upoważnieniu P. Prezydenta RP do wydawania dekretów.

Konferencja międzynarodowa z udziałem Polski, Francji, Anglii, Włoch i Niemiec.

Paryż, 9. 5. W Paryżu pojawiły się pogłoski, że Papeż Pius XII zaprosił przedstawicieli rządu Polski, Francji, Anglii, Włoch i Niemiec na konferencję, która miałaby się odbyć w Watykanie. Oczekać należy, czy wiadomość ta się sprawdzi.

Już rezygnują z austostrady

Mediolan. W kołach dobrze poinformowanych mówią, że Niemcy na przedstawienie Mussoliniego gotowe byłoby zrezygnować z postulatów, dotyczących eksterytorialności austostrady.

Rząd angielski podziwia stanowisko Polski w sprawie Gdańska.

Londyn, 8. 5. Stosunki polsko-niemieckie, a zwłaszcza sprawa Gdańska były w poniedziałek przedmiotem licznych interpelacji, w toku których prem. Chamberlain oświadczył, że rząd angielski w całej pełni popiera stanowisko Polski w sprawie Gdańska i jeżeli jedna strona poprosi o arbitraż, Anglia służy swą radą.

Manewry floty niemieckiej w Skageraku.

Na wałach duńskich w Skageraku w pobliżu wsi Jutlandia 35 niemieckich okrętów wojennych odbywa manewry.

Polacy w Niemczech nadal wysiedlani.

Berlin, 8. 5. Fala wysiedlenia Polaków z ziem ojczyźnej przybiera na sile. Liczba wydalonych w ostatnich dniach Polaków ciągle wzrasta. M. in. nakaz opuszczenia ziem ojczyźnej „otrzymał” śp. Wj. tech Boryczka ze Stawnicy, który zmarł przeszło 2 miesiące temu.

Izba gmin bez dyskusji uchwaliła powszechną służbę wojskową.

Londyn. We wtorek Izba gmin bez dyskusji uchwaliła ostatecznie ustawę o powszechnym obowiązku służby wojskowej.

Niemiecki pakt o nieagresji dla Łotwy i Estonii.

Ryga. Łotwa i Estonia otrzymały od Rzeszy propozycję zawarcia paktu o nieagresji. W Tallinie zwołano posiedzenie członków parlamentu, na którym gen. Laidoner, min. spraw zagr. Selter i prem. Enpala złożyli na ten temat deklaracje.

Tacy to przyjaciele Polski ci Włosi.

Warszawa 3 maja. W Instytucie Włoskim w Warszawie (Zgoda 7) w dniu polskiego święta narodowego 3 maja nie wywieszono flag państwowych. Natomiast flagi te powiewały nad Instytutem w dniu urodzin kanclerza Hitlera. Dlaczego?

Rozbicie witrażu w kościele polskim w Gdańsku. W kościele polskim Chrystusa Króla w Gdańsku przy Sandgrube rozbity został witraż. Sprawcy są dotąd nieznan.

Wizyta dzieci polskich z Gdańska.

Dn. 1 maja o godz. 22 przybyło do Poznania 60 dzieci polskich z Gdańska na zaproszenie członków Przystosowania Wojsk. Koblet. Dzieci zabawią w Poznaniu parę dni, zwiedzą Targi Poznańskie i wzięły udział w święcie narodowym. Dzieci otrzymają również w darze sztandar dla swojej szkoły.

Polacy w Gdańsku złożyli przeszło 500 tys. zł na obronę Państwa.

Komisarz Generalny RP. w Gdańsku przesłał marsz. Rydzowi-Śmigłemu meldunek, w którym donosi, że władze, urzędy i społeczeństwo w Gdańsku złożyło na obronę Państwa przeszło 500 tys. zł.

Zydzi i pożyczka.

Cała polska prasa jest zgodna co do tego, że Zydzi nie biorą należytego udziału w subskrypcji Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej. Jak wskazują obliczenia, Zydzi wstrzymują się od podpisywania pożyczki w województwach biłostockim, kieleckim, lubelskim, nowogródzkim, wileńskim i wołyńskim. Jak widać, słuszne są głosy, że od Zydów pieniądze na obronę trzeba ściągać przy pomocy specjalnie na nich nałożonych podatków.

KĄCIK RADIOWY

Audycja Polskiego Radia w Warszawie.

Czwartek, 11 V. 6.30 Aud. poranna. 11.00 Koncert Chopina w Paryżu — poranna muz. 11.25 Muzyka. 11.30 Aud. dla poborowych. 12.03 Aud. pol. 15.00 Rozmowa technika z młodzieżą. 15.15 Sukkam letnia — dialog z Katowic. 15.30 Muzyka obiadowa ze Lwowa. 16.03 Wład. gosp. 16.20 Wiejskie spółdzielnie w wielce o lepszą przyszłość wal — pog. 16.40 Koncert z Krakowa 17.20 Zwykła wojskowa kermorka — pog. z Wilna. 17.30 Aria operowe w wyk. E. Mosakowskiego. 18.00 Koncert, poświęcony twórczości Hoge Alfvena — transm. ze Sztokholmu (zdjęcie dźwiękowe). 18.30 Wśród rybaków — aud. lit. muz. 19.00 20.15 Koncert popularny. 20.00 Aud. dla wal. 21.00 Kwartet smyczkowy 4 moll Schuberta — koncert w wyk. Kwartetu PR. 21.40 Śmierć Batorego — fragm. z książki Mikłasa Kalay'a. 22.00 Muzyka symf. z płyt. 23.05 Koncert muz. polskiej.

Piątek, 12 V. 6.30 Audycja poranna. 9.45 W 4 rocznicę zgonu J. Piłsudskiego — tr. naboż. zał. i reportaż. 11.00 Aud. dla szkół. 12.03 Aud. połudn. 15.00 Okolicznościowa aud. dla młodzieży. 15.20 Koncert. 16.20 Koncert solistów z Katowic. 17.05 O Józefie Piłsudskim swol. i obey — z art. poświęconych. 17.25 Miniatury kwart. — koncert z Krakowa. 18.00 Krytyka pod Wierzą Srebrnych Dawonów — aud. 18.20 Koncert z Łodzi. 19.00 Przemówienie gen. bryg. Sosnkowskiego. 19.15 Koncert z Poznania. 19.15 Reportaż dźwiękowy. 20.20 Ostatnie werble — koncert. 20.40 W godzinę śmierci. 21.00 Requiem — koncert Kozłowski. 22.00 Aud. poetycka. 22.25 Muzyka polska.

Program Polskiego Radia S. A. Kęzgiełnia Pomorska w Toruniu. Fala 804,3 m. 986 Ka. 16—24 Kw.

Czwartek, 11 V. 10.00 13.00 20.10 Płyty. 13.50 Wład. z Pomorza. 18.00 Lampa pozycyjna — skecz marynarski. 18.25 Wład. sport. z Pomorza. 18.30 Wśród rybaków — wiersze J. Bandrowskiego. 20.20 Co jak co — rozmowa z radioluchaczami. 22.00 Impresjonizm w muzyce.

Piątek, 12 V. 22.55 Aktualność.

Poza tym transmisje z innych polskich stacyj.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Dolar 5.32 ; frank francuski 4.08; frank szwajcarski 119.60 funt sterling 24.90; marka niemiecka 212.01; gulden gdański 90.75.

GIEŁDA ZBOZOWA

Plasano w złotych kg za 100
 Pszena, 9 5 — Bydgoszcz, 8 5
 14.85—15.10 15.65—16.00
 Pszenica 21.00—21.50 21.00—21.25
 Jęczmień 19.25—19.75 19.00—19.25
 Owies 17.10—17.50 16.50—17.00

Redaktor działu politycznego Ks. prof. Jozef Dembiński, reszty działów: Benon Reichel. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przesłana składka, strajków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma. a abonament nie ma prawa domagania się niedostarczonej numerów lub odszkodowania.

Km. 727/37.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Działdowie urzędujący w Działdowie przy ul. Ks. Skorupki nr. 25 na zasedzie art. 679 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 16 czerwca 1939 r. od godziny 10 rano, w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Działdowie odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości Działdowo wykaz L. 32

Powyższa nieruchomość została oszacowana na sumę zł 15,000.— Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołania, t.j. od kwoty zł 11,250.—

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię w gotówce w kwocie zł 1500.—

Działdowo, dnia 4 maja 1939 r.

Komornik Stodolny.

Prawdziwe oryginalne WINO

Francesco **Cinzano** Torino

Złoty — Blanco — Dry
 butelka zł 6,00

poleca

F-a Stanisław Rost, Nowe Miasto Lub.

Rynek 23. skrz. poczt. 18 Telef. 36.

Makuchy

rzepakowe, linae, słonecznikowe
OTRĘBY pszenne i żytnie

wszystko o wysokiej zawartości białka i tłuszczu poleca

„ROLNIK” w Lubawie

i oddziały w Nowym Mieście i Rybnie.

Gospodarstwo

Gospodarstwo 11 morgowe sprzedam od zaraz Lipski, Montowo.

Majątek Białobłoty przyjmuje

bydło na paśnik

14 morgowe, w tym wielki warstak kowalski w dużej wal kościelnej.
 Cena według umowy
 Rezmor, N. Brzozie.

PŁASZCZE

damskie i męskie

w wielkim wyborze

Balcerowicz i Wdzięczkowski

Brodnica

przy moście telefon 111

Z powodu likwidacji działu tapet dajemy Szan. Publiczności

okazję zaopatrzenia się w TAPETY

na które udzielimy 50% upustu.

Przeszło 300 gustownych wzorów. Prosimy zwiedzić nasz skład i przekonać się.

Odpowiednią bortę dodaje się bezpłatnie!

Księgarnia „DRWECA” Nowe Miasto

Okazjnie do oddania

partia nowych i używanych manewy,
 partia nowych i używanych młocarni,
 prasy do torfu nowe i używane
 opelacza do buraków i zboża
„UNIA” sp. akc.
 Brodnica.

Makulaturę

(stare gazety) odda admin. „Drwęca” Brodnica.

Akuszer - a. Osiedliłam się w Działdowie ul. Słow. ckiego, udzielałam pomocy położniczej St. Nagierska.

Dziewczyna do wszelkich prac domowych potrzebna od zaraz Gradzewska, Pratulca.

Potrzebuję od zaraz szwajcara smotnego, wynagrodzenie podług umowy Hipolit Witulski, Radoszki, pow. Brodnica.

Uczeń plekarski potrzebny zaraz Anastazy Rozwadowski, Brodnica, Masurska 23.

Potrzebny od zaraz robotnik na pomieszkaniu Romanowski, Radomno.

Służąca

z gotowaniem, czysta i uczelwa do bezdzietnego państwa potrzebna.

Zgłoszenia do eksp. „Drwęca” w Lubawie.

Tapety

Farby
 Pokosty
 Szablony
 Lakiery
 Krede
 poleca

NOWA DROGERIA

wiśc. Wacław Truszczyński, Lubawa, ul. Zamkowa nr. 1. Tel. 37

Dla PP. Amatorów wykonują

wszystkie prace

w myśl dewizy „Szybko, dobrze, tanio”. Wykonują portrety z najbardziej zaawansowanych fotografii.

Zakład fotograficzny i portretowy J. Sosnowski, Działdowo, Pierackiego 8.

Polecam:

do siewu jęczmień, owies, koniczyny

inne gatunki zboża oraz makuchy linae, rzepakowe. Prima otręby żytnie i pszenne
LEON MURAWSKI,
 zakup zboża — Lidzbark, ul. Zamkowa 6 — tel. 53.

Łódź sportowa

z 4 wiosłami oraz używana kanapa sprzeda

Czochochalski, Nowe Miasto.

Stojemy

truciznę

przez cały rok na naszym terenie Główniej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej Sp. z o.o. w Grudziądzu oddział w Działdowie.

Nadszedł nowy transport alabastrów

jak: Wazonny do kwiatów, Popielnice fasonowe, Kompletty piśmiennne oraz duży wybór kwiatów celuloidowych w firmie

Piotr Głowacki, księgarnia - Działdowo, ul. M. Piłsudskiego 3.

Wózek

dziecięcy w dobrym stanie sprzedam Zielińska, Nowe Miasto, Mickiewicza.

Cegielnia Jakóbkowo, sprzedaje cegły po 30,— zł za 1000 szt. b. dobrze wypalona.

Żyłki, splawiki, haczyki, lancuski ze specjalnego drutu stalowego, karabinki, łączniki, kółeczka sportowe, sznurki konopiane, jedwabne i emalowane

oraz błyski na wszelkiego rodzaju ryby drapletne poleca **KSIEG. „DRWECA”** Nowe Miasto.

Katechizmy

ulożone z polecenia J. E. Ks. Biskupa Okoniewskiego poleca Księgarnia „DRWECA” Nowe Miasto Lub.